

WOJEWODA OPOLSKI

PSiZ.I.431.28.2017.JA

Opole, dnia 25 maja 2017 r.

**Pan
Józef Kozina
Starosta Głubczycki
ul. Kochanowskiego 15
48-100 Głubczyce**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

**Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Interwencyjna "Gniazdo" w Głubczycach,
ul. Niepodległości 1
48-100 Głubczyce**

2. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe inspektorów:

- **Joanna Antosz** - inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – przewodnicząca zespołu inspektorów,
- **Anna Namysło** – starszy inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

3. Termin kontroli:

21 i 26 kwietnia 2017 r.

4. Zakres kontroli:

- zasadność pobytu wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- przestrzeganie praw dziecka.

5. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

W wyniku kontroli **pozytywnie** ocenia się działalność placówki w zakresie zasadności pobytu wychowanków w placówce oraz przestrzegania praw dziecka.

Ustalenia kontroli

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Interwencyjna "Gniazdo" w Głubczycach funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Opolskiego z dnia 16 lutego 2015 r. Nr 6/2015 zezwalającej na prowadzenie placówki z 14 miejscami interwencyjnymi, na czas nieokreślony.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o analizę dokumentacji osobowej wychowanków. Prawa dziecka zbadano na podstawie rozmów kierowanych z 2 wychowankami placówki w wieku 5 i 9 lat. Z uwagi na wiek dzieci odstąpiono od przeprowadzenia z wychowankami anonimowych ankiet.

Ocena zasadności pobytu wychowanków w placówce

Zespół inspektorów ustalił, że w dniu kontroli w placówce przebywała 3 dzieci (rodzeństwo w wieku 8 miesięcy, 5 lat oraz 9 lat). W okresie objętym kontrolą do placówki przyjętych zostało 26 dzieci.

W celu dokonania oceny zasadności pobytu dzieci w placówce kontroli poddano dokumentację osobową oraz protokoły zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka 14 z 26 wychowanków przyjętych do placówki, tj.:

- 3 wychowanków przebywających w placówce w dniu kontroli;
- 11 wychowanków, których pobyt w placówce trwał dłużej niż 3 miesiące.

Zespół inspektorów ustalił, że w każdym przypadku umieszczenie dziecka w placówce odbyło się na podstawie postanowienia sądu rodzinnego.

Rodzice 5 rodzeństwa byli pozbawieni władzy rodzicielskiej. Rodzicom pozostałych wychowanków władzę rodzicielską ograniczono.

W aktach osobowych wychowanków znajdowały się m.in. akty urodzenia dzieci, skierowania, karty przyjęć do placówki, korespondencja placówki z sądem rodzinnym.

O przyjęciu dziecka dyrektor placówki informował niezwłocznie sąd, powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz ośrodek pomocy społecznej.

Podczas kontroli akt wychowanków placówki ustalono, że zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka zgodnie z art. 135 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r., poz. 697 t. j.) [zwanej dalej ustawą] dokonywały okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, najczęściej raz w miesiącu. Następnie formułowano informację do sądu oraz do powiatowego centrum pomocy rodzinie, zawierająca wniosek dotyczący dalszego pobytu dziecka w placówce.

Okres pobytu przebywających w placówce – w dniu kontroli – dzieci nie przekroczył wskazanego w art. 103 ust. 1 pkt 6 ustawy 3 miesięcznego terminu. Ustalono, że wychowankowie zostali przyjęci do placówki w dniu 03.02.2017 r. na podstawie postanowienia sądu z dnia 13.01.2017 r.

Z poddanych kontroli akt wynikało, że dyrektor placówki pismem z 8.03.2017 r. zwrócił się z prośbą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrze o poszukiwanie rodziny zastępczej dla rodzeństwa.

Na posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka formułowano wnioski o pozostawieniu rodzeństwa w placówce do czasu umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej. Wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu rodzeństwa w placówce przesyłane były do sądu.

Zespół inspektorów ustalił, że w okresie objętym kontrolą 11 dzieci (w tym 3 rodzeństwa) spośród wszystkich 26 przyjętych dzieci, przebywało w placówce dłużej niż 3 miesiące, w związku z trwającym postępowaniem sądowym, co jest zgodne z art. 103 ust. 1 pkt 7 ustawy.

Podczas kontroli inspektorzy stwierdzili, że okres pobytu dzieci w placówce został przedłużony do czasu zakończenia trwającego postępowania sądowego o:

- 1) **umieszczenie w pieczy zastępczej** w przypadku 4 dzieci, tj:
 - a) w przypadku 1 dziecka, które przebywało w placówce od dnia 20.07.2015 r. (20 miesięcy). Dziecko zostało przyjęte do placówki na podstawie postanowienia sądu z dnia 21.05.2015 r.

W aktach osobowych dziecka znajdowały się pisma dyrektora placówki kierowane co miesiąc do PCPR w Głubczycach z prośbą o podjęcie działań w kierunku umieszczenia wychowanki w rodzinnej formie pieczy zastępczej.

Na posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka formułowano wnioski o pozostawieniu dziecka w placówce do czasu uregulowania sytuacji prawnej i umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej.

Na podstawie postanowienia sądu z dnia 24.03.2017 r. dziecko zostało zwolnione z placówki i umieszczone w rodzinnej formie pieczy zastępczej;

- b) w przypadku rodzeństwa (3 dzieci), które przebywało w placówce od dnia 9.04.2015 r. (13 miesięcy). Dzieci zostały przyjęte do placówki na podstawie postanowienia sądu z dnia 15.10.2014 r.

W aktach osobowych dzieci znajdowały się pisemne oświadczenia woli dwóch wychowanków z dnia 30.04.2015 r. o braku zgody na ich umieszczenie w rodzinnej formie pieczy zastępczej oraz braku zgody na rozdzielenie z młodszym bratem.

Na posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka formułowano wnioski o pozostawienie rodzeństwa w placówce interwencyjnej do czasu znalezienia miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.

Z uwagi na brak zgody dzieci na umieszczenie w pieczy zastępczej oraz brak zgody na rozdzielenie z rodzeństwem dyrektor placówki kierował co miesiąc od dnia przyjęcia dzieci do placówki pisma do PCPR w Głubczycach z prośbą o wskazanie dla nich miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej socjalizacyjnej.

W dniu 05.05.2016 r. rodzeństwo zostało przeniesione do placówki opiekuńczo-wychowawczej socjalizacyjnej;

- 2) **przysposobienie** w przypadku 5 dzieci (rodzeństwa), które przebywały w placówce od dnia 23.10.2014r. (2 lata i 4 miesiące). Z akt osobowych dzieci wynikało, że dzieci zostały umieszczone w placówce na podstawie postanowienia sądu z dnia 22.10.2014 r. na czas trwania postępowania.

Postanowieniem sądu z dnia 28.11.2015 r. rodzice wychowanków zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. Rodzeństwo zostało zgłoszone do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej.

Pismem z dnia 19.01.2016 r. Ośrodek Adopcyjny w Opolu poinformował o decyzji podjętej przez Komisję do spraw Adopcji, aby nie poszukiwać rodziny adopcyjnej dla małoletnich z uwagi na dobro dzieci oraz pisemne oświadczenie woli 2 wychowanków powyżej 13 r. życia o braku zgody na przysposobienie, umieszczenie w rodzinie zastępczej i rozdzielenie z rodzeństwem.

Na posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka formułowano wnioski o pozostawienie rodzeństwa w placówce interwencyjnej do czasu znalezienia miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.

W dniu 01.03.2017 r. rodzeństwo zostało przeniesione do placówki opiekuńczo-wychowawczej socjalizacyjnej;

- 3) **powrót dziecka do rodziny** w przypadku 2 dzieci (rodzeństwa), które przebywały w placówce od dnia 23.02.2016 r. (1 rok). Dzieci zostały przyjęte do placówki na podstawie postanowienia sądu z dnia 23.02.2016 r.

Z akt dzieci wynikało, że ojciec wychowanków zamieszkały w Holandii w dniu 14.03.2016 r. złożył wniosek do sądu o przyznanie mu opieki nad dziećmi. Wniosek został oddalony postanowieniem sądu z dnia 01.06.2016 r.

Na posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka podejmowano decyzje o potrzebie umieszczenia rodzeństwa w rodzinnej formie pieczy zastępczej. Dyrektor placówki kierował raz w miesiącu lub raz na dwa miesiące od umieszczenia dzieci w placówce, pisma do PCPR w Głubczycach o wskazanie rodziny zastępczej gotowej do opieki nad rodzeństwem.

Zespół inspektorów stwierdził, że w dokumentacji dzieci brak było pisemnych odpowiedzi z PCPR. Podczas kontroli dyrektor placówki oświadczył, że jest w stałym kontakcie z pracownikami PCPR w Głubczycach i tylko w przypadku znalezienia rodziny zastępczej gotowej do przejęcia opieki nad wychowankami otrzymuje pisemne informacje o możliwości umieszczenia w niej dzieci.

Z analizy dokumentów poddanych kontroli wynikało, że ojciec dzieci złożył zażalenie na działalność sądu do Rzecznika Praw Dziecka, wynikiem czego wznowiono postępowanie sądowe.

Jednocześnie zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka na kolejnych posiedzeniach formułował wnioski o pozostawieniu rodzeństwa w placówce do czasu zakończenia postępowania o przyznanie ojcu opieki nad dziećmi.

Na podstawie postanowienia sądu z dnia 24.02.2017 r. dzieci zostały zwolnione z placówki i powierzone pod opiekę ojcu.

Przestrzeżenie praw dziecka w placówce.

Działając na podstawie z art. 197a, pkt 8 cyt. ustawy zespół inspektorów przeprowadził indywidualne rozmowy kierowane z 2 dzieci przebywającymi w placówce.

Z rozmów wynikało, że chłopiec realizuje obowiązek szkolny, a dziewczynka uczęszcza do przedszkola.

Wychowanek był zadowolony z postępów w nauce jakie osiągnął podczas pobytu w placówce. Chłopiec potwierdził, że posiada wszystkie podręczniki i przybory szkolne. Twierdził, że w placówce nauczył się czytać, regularnie odrabia zadania pod nadzorem wychowawców.

Z rozmów z dziećmi wynikało, że zawsze mogą porozmawiać z wychowawcami i z panią dyrektor. Dziewczynka w rozmowie z inspektorami stwierdziła „że panie są bardzo fajne”, opiekują się nią i jej braćmi.

Z wypowiedzi wychowanków można było wywnioskować, że lubią swój pokój, mają dostęp do gier i zabawek. Młodsze dzieci są odprowadzane do szkoły i przedszkola przez wychowawców. Mogą wychodzić z wychowawcami na plac zabaw niedaleko placówki i jeździć na rowerach.

Z rozmów z dziećmi wynikało, że posiłki w placówce są smaczne, urozmaicone i w wystarczającej ilości. Chłopiec twierdził, że wychowankowie zabierają na drugie śniadanie do szkoły kanapki lub bułki wg upodobań. Obiady złożone są z dwóch dań.

Dzieci twierdziły, że mają dostęp do środków higienicznych. Z relacji dziewczynki wynikało, że „panie pomagają jej przy kąpieli i przy myciu głowy”.

Wychowankowie mieli czystą, schludną odzież, dostosowaną do wieku i pory roku. Dzieci były czyste i zadbane.

Zespół inspektorów dokonał oględzin pomieszczeń placówki. W pokojach dzieci znajdowały się zabawki i gry dostosowane do wieku i rozwoju dzieci. We wszystkich pomieszczeniach panował ład i porządek.

1. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień oraz nieprawidłowości w zakresie zasadności pobytu wychowanków w placówce oraz przestrzegania praw dziecka.

2. Uwagi i wnioski.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- 1) funkcjonujący w placówce zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywał oceny zasadności pobytu wychowanków w placówce w terminach wymienionych w art. 138 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r., poz. 697 t. j.);

- 2) pobyt wychowanków przebywających w placówce powyżej 3 miesięcy był uzasadniony, zgodnie z art. 103 ust. 7 ustawy;
- 4) w placówce przestrzegane są prawa dziecka.

3. Zalecenia pokontrolne.

Z uwagi na prawidłową realizację powyższych zadań nie wydaje się zaleceń.

Stosownie do § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym: wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w myśl którego kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Umotywowane zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Wojewody Opolskiego.

Inspektor Wojewódzki

Joanna Antosz

Z up. Wojewody Opolskiego

Starszy Inspektor Wojewódzki

Anna Namysło

Dorota Rutkowska
Zastępca Dyrektora Wydziału
Polityki Społecznej i Zdrowia

.....
(pieczętki imienne i podpisy kontrolujących)

.....
(pieczętka imienna kierownika komórki
ds. kontroli/ osoby upoważnionej)

Do wiadomości:
Pani
Agnieszka Klein
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Interwencyjnej "Gniazdo" w Głubczycach,
Niepodległości 1
48-100 Głubczyce